

Inventarizácia majetku, záväzkov a vlastného imania

Právna úprava inventarizácie:

Zákon o účtovníctve - § 6 ods. 3, § 29, § 30, § 8 ods. 4

Postupy účtovania- § 5 ods.7, § 11, §18 ods.4, ods.5, ods. 8 a ods. 9, §19 ods.7, § 21 ods. 3, § 23, § 43 ods. 2 písm. d) ods. 3 písm. b) ods. 4 písm. b) a ods. 5 písm. b)

Vykonaním inventarizácie majetku, záväzkov a vlastného imania sa zabezpečí splnenie **zásady preukázateľnosti účtovníctva**.

Inventarizáciou sa overuje:

- či **stav** majetku, záväzkov a vlastného imania v účtovníctve zodpovedá skutočnosti,
- či **ocenenie** majetku, záväzkov a vlastného imania zodpovedá skutočnosti. Inventarizačná komisia má povinnosť odporúčať úpravy ocenenia podľa § 26 a 27 (opravné položky, rezervy, reálna hodnota), ktoré sú jej známe. Inventarizačná komisia odporúča tvorbu opravnej položky k majetku, posúdenie zostatkovej ceny a skutočného opotrebenia odpisovaného majetku, tvorbu rezerv, reálnej hodnoty majetku.

Druhy inventarizácie:

Povinné – vyplýva zo zákona o účtovníctve alebo iných zákonov napríklad § 184 Zákonníka práce, pri zmene hmotne zodpovedných osôb.

Dobrovoľné – podľa potreby účtovnej jednotky.

Termíny vykonania inventarizácie

Legislatíva neupravuje podrobne systém uskutočnenia inventarizácie, harmonogram inventarizácie sa vypracuje v internom predpise.

Vykonanie inventarizácie je smerované ku dňu, ku ktorému sa zostavuje riadna a mimoriadna účtovná závierka.

1. Predpríprava na inventarizáciu:

- a) stanovenie zodpovedných pracovníkov a ich konkrétnych úloh,
- b) preverenie platnosť dohôd o hmotnej zodpovednosti,
- c) vykonanie inventarizácie, zistenie skutočného stavu.

2. Vykonanie inventúry:

- a) Fyzická inventúra – zisťuje sa ňou skutočný stav majetku, ktorý sa dá zistiť spočítaním, meraním, prevážením a podobne za účelom zistenia skutočného množstva; ak sa fyzická inventúra nedá vykonať, môže sa v určitých prípadoch nahradiť dokladovou, napríklad materiál odoslaný na spracovanie inej účtovnej jednotke.
- b) Dokladová inventúra – zisťuje sa ňou skutočný stav majetku, záväzkov, rozdielu majetku a záväzkov a tých druhov majetku, pri ktorých sa nedá vykonať fyzická inventúra. Vykoná sa preverení jednotlivých dokladov. Dlhodobý nehmotný majetok, dlhodobý finančný majetok, pohľadávky, záväzky, opravné položky, rezervy, časové rozlíšenie nákladov a výnosov, vlastné imanie.
- c) Kombinovaná inventúra – zisťuje sa ňou skutočný stav takých druhov majetku, kde je potrebné fyzické aj dokladové overenie skutočností.

Dlhodobý hmotný majetok

- u budov, hál a stavieb je treba posúdiť celkový stav s účtovnou hodnotou a prípadne navrhnuť vytvorenie opravných položiek,
- u strojov, prístrojov, zariadení, dopravných prostriedkov sa zisťuje technický stav, navrhujú sa opravy, vyradenie a podobne,

Dlhodobý nehmotný majetok

- u nehmotného majetku napr. u softvéru sa preveruje legálnosť nadobudnutia softvéru,

Zásoby

- u zvierat sa zisťujú jednotlivé kusy,
- zásoby vlastnej výroby, pri výrobe s dlhodobým výrobným cyklom sa posudzuje oprávnenosť výšky nabehnutých nákladov,
- zásoby nakúpené – materiál na ceste, prehľad o dôvodoch nadobudnutia materiálu k stanovenému dňu,

Peňažné prostriedky

- pokladničná hotovosť – určenie termínov, ku ktorým sa bude overovať hotovosť, ceniny a šeky, (minimálne 4 x ročne)
- bankové úvery a účty – preveruje sa doloženie posledného bankového výpisu,

Pohľadávky a záväzky

- posudzuje sa správnosť údajov v účtovníctve a navrhuje sa tvorba OP, odpis pohľadávky, overenie povinnosti prihlásenia do konkurzu,
- doloženie a evidencia pohľadávok,
- doloženie a evidencia rezerv,
- doloženie a evidencia opravných položiek,
- účty časového rozlíšenia,
- podsúvahová evidencia.

2. **Vyhotovenia inventúrneho súpisu** - uvedenie zisteného skutočného stavu majetku, záväzkov a vlastného imania. Náležitosti inventúrneho súpisu stanovuje § 30 ods. 2 zákona o účtovníctve.
3. Porovnanie stavu majetku, záväzkov a vlastného imania v inventúrnych súpisoch so skutočným stavom majetku, záväzkov a vlastného imania v účtovníctve.
4. **Vyhotovenie inventarizačného zápisu** - uvedú sa v ňom výsledky porovnania skutočného stavu majetku, záväzkov a vlastného imania s účtovným stavom. Náležitosti inventarizačného zápisu stanovuje § 30 ods. 3 zákona o účtovníctve.
5. **Vznik a zaúčtovanie inventarizačného rozdielu.**
6. **Dopočítanie prírastkov a úbytkov stavu z účtovníctva odo dňa vykonania inventúry do dňa, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.**

7. Po skončení inventarizácie

- kontrola zistenia ochrany majetku,
- zistenie riadneho udržiavania a opráv,
- rozpracovaný majetok a jeho zmarenie – zmarená investícia,
- zistenia ohľadne využiteľnosti majetku.

Majetok	Inventarizované obdobie
Dlhodobý hmotný majetok	raz za dve účtovné obdobia; posledných troch mesiacoch alebo prvý mesiac nasledujúceho účtovného obdobia
Dlhodobý nehmotný majetok	raz za účtovné obdobia; posledných troch mesiacoch alebo prvý mesiac nasledujúceho účtovného obdobia
Dlhodobý finančný majetok	raz za účtovné obdobia; posledných troch mesiacoch alebo prvý mesiac nasledujúceho účtovného obdobia
Zásoby	raz za účtovné obdobie, v priebehu účtovného obdobia
Krátkodobý finančný majetok	raz za účtovné obdobie; posledných troch mesiacoch alebo prvý mesiac nasledujúceho účtovného obdobia
Hotovosť	štyri razy za účtovné obdobie
Pohľadávky	raz za účtovné obdobie, ku dňu ktorému sa zostavuje účtovná závierka
Záväzky	raz za účtovné obdobie, ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka
Vlastné imanie	raz za účtovné obdobie, ku dňu, ktorému sa zostavuje účtovná závierka

Do poznámok k inventúrnym súpisom sa uvádza:

1. prehľad prírastkov a úbytkov majetku odo dňa skončenia inventúry vykonanej pred dňom, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka,
2. prírastkov a úbytkov po 1.1. do dňa skončenia inventúry,
3. zoznam poškodeného alebo zničeného majetku,
4. zoznam poškodeného a opraviteľného majetku,
5. zoznam nepoužiteľného alebo prebytočného majetku,
6. návrh na zmenu ocenenia,
7. návrh na odpis pohľadávky,
8. návrh na zmenu odpisového plánu,
9. zistenie nedostatočnej ochrany majetku alebo náležitej starostlivosti.

Zistené rozdiely:

- rozdiely vyplývajúce z úprav ocenenia podľa § 26 a 27

- iné rozdiely :

- ❖ môže ísť o úbytok materiálu, tovaru a zásob vlastnej výroby **do výšky noriem prirodzených úbytkov** a účtuje sa o nich na ľarchu účtu 50 – Spotrebované nákupy a ľarchu účtu príslušného účtu účtovej skupiny 61 – Zmena stavu vnútroorganizačných a v prospech príslušného účtu zásob,
- ❖ môže sa preukázať nesprávnosť účtovania – **prebytok jednej zásoby má následok manko inej zásoby** a účtuje sa nich v prospech účtu účtovej skupiny 50 – Spotrebované nákupy a na ľarchu vecne príslušného účtu zásob a na druhej strane sa účtuje na ľarchu účtu účtovej skupiny 50 – Spotrebované zásoby a v prospech účtu vecne príslušného účtu zásob,
- ❖ škoda na majetku, účtuje sa 549 alebo 582

Inventarizačný rozdiel:

- a) manko – zistený skutočný stav je nižší ako stav v účtovníctve, pri inventúre pokladnice ide o schodok,
- b) prebytok – zistený stav je vyšší ako stav v účtovníctve.

Účtovanie inventarizačných rozdielov

	MD	D
1. Manko dlhodobého majetku odpisovaného	549	07X,08X
2. Prebytok dlhodobého majetku odpisovaného	01X,02X	384
3. Manko dlhodobého majetku neodpisovaného	549	03X
4. Prebytok dlhodobého majetku neodpisovaného	03X	648
5. Manko zásob pri spôsobe A účtovania zásob:		
a) materiálu	549	112
b) zásob vlastnej výroby	549	12X
c) tovaru	549	132
6. Manko zásob pri spôsobe B účtovania zásob:		
a) materiálu	549	501
b) zásob vlastnej výroby	549	61X
c) tovaru	549	504
7. Prebytok zásob pri spôsobe A účtovania zásob		
a) materiálu	11X	648
b) zásob vlastnej výroby	12X	61X
c) tovaru	13X	648
8. Prebytok zásob pri spôsobe B účtovania zásob		
a) materiálu	501	648
b) vlastnej výroby	neúčtuje	neúčtuje
c) tovaru	501	648
9. Schodok peňažnej hotovosti a cenín	335,378	211,213
10. Prebytok peňažných hotovostí a cenín	211, 213	668
11. Chýbajúce cenné papiere	Zaznamená sa na analytickom účte	

